

Pohjatöitä

Ohjelmiston kehitys alkaa aina jostain ideasta. Ja se päättyy siihen, kun ohjelmisto vaihdetaan uuteen tai otetaan muuten vain pois tuotannosta. Siinä välissä tapahtuu kaikenmaailman mielenkiintoisia asioita, usein ihan henkilötyövoimavuosi-kaupalla. Tämän elinkaaren alkuvaiheessa tehdään paljon päätöksiä. Nämä päätökset aika pitkälti vaikuttavat siihen, miten kauan se koko elinkaari tulee kestämään ja ennen kaikkea, paljonko se tulee maksamaan. Monastihan kalleus johtuu siitä, että alun virheitä joudutaan paikkaamaan sitten, kun ohjelmisto on jo käytössä. Eikä niitä tekovaiheessakaan ole halpaa korjata. Kyynisimmät ja omanarvontuntoisimmat ohjelmistokehitysprosessin alkuvaiheiden asiantuntijat ovatkin sitä mieltä, että heidän työnsä on tärkeintä koko prosessissa. He asettavat askelmerkit ja tekevät nuotit koko sille lopulle orkesterille, joka lähtee kiihdyttämään kohti ponnistuslautaa. He tekevät suurimman työn ja heidän käsistensä päästämät tuotokset lähtevät liukuihnilta ohjelmistotehtäseen, jossa robotit vain tekevät sen työn, joka niille on ohjeistettu. Kaikki luovuus, suuret päätökset, valtava vastuu ja laatu on näiden aivojen aikaansaannosta. Useimmiten nämä samat tyypit ovat myös sitä mieltä, että heidän tästä työstänsä saama palkinto on aivan naurettavan liian pieni. Aivan kuin allekirjoittaneenkin, vaikkakin eri syistä, koska palkkanihan on lahjoihini verrattuna oikeastikin naurettavan pieni.

Määrittelytyö – kuten mikä tahansa ohjelmistokehitysprosessin aikainen työ – olisi hyvin paljon mukavampaa ja helpompaa, mikäli olemassaolevaa maailmaa ei olisi. Helppohan se oli Luojan tyhjästä luoda maailma, kun ei tarvinnut miettiä mitään ympäröivien parametrien mukanaan tuomia ongelmia. Mutta koittaisipa nyt luoda vaikkapa tähän kuun ja maan väliin uuden planeetan aatameineen ja eevoineen. Aurinkokunnan herkkä status quo vadis menisi sekaisin ja lopputuloksena voisi olla vaikka mitä hankalan lopullista. Ainakin kuutamosta sekaisin menevien ihmisten sekaisin-

menot menisivät sekaisin. Ei se määrittelijälläkään kovin helppoa ole, kun pitää ensin ymmärtää mitä on sorkkimassa ja sitten vasta voi miettiä, mitä sinne sekasotkuun haluaisi lisätä. Ja sitten kun on omasta mielestään saanut asiat selkeiksi ja dokumentoitua seuraavaa vaihetta varten, niin eikös niitä aletakin heti retostella. ”Kyllä tämäkin olisi ollut järkevämpi tehdä toisella tavalla”, ”Onpas epäselkeästi tehtyä, tästä tulee kyllä kamala lopputulos, jos koskaan niin pitkälle päästään”, ”Ai tämmöstä, kuka pässi tällaista on käskenyt tehdä, no, täytyy yrittää, vaikkei tästä oikein mitään voi tehdä” ja muuta musertavan hapanta.

No, jokaisellahan meistä on oma risti kannettavana. Se, onko jonkun toisen työ tärkeämpää kuin toisen, on ikuisuuskyseminen, johon ei kyllä kannata tämän palstan puitteissa lähteäkään. Varsinkin, kun artikkelitoimittajien työ on kuitenkin aina tärkeämpää. Ja kyllä kolumnistitkin joutuvat tekemään paljon pohjatyötä artikkeleidensa eteen. Minäkin joudun kärsimään asiattomista mistääntietämättömien besserwissereiden huomautuksista niin oman työni alkuvaiheissa kuin pitkin toteutusta ja usein vielä toteutuksen jälkeenkin ja eritoten silloin, kun tuotos on jo tuotannossa eli painettuna ja lukijoilla. Pohjatyö on kuitenkin se, mikä loppujen lopuksi pitkälti on ainakin suuressa roolissa sen suhteen, miten tehtävä kokonaisuus tulee paikkansa täyttämään. Jos siellä tehdään virheitä, niin kyllähän koko projekti lähtee etenemään väärään suuntaan. Käy niinkuin Mars Climate Orbiterille, avaruusluotaimelle, jonka oli tarkoitus tutkailla naapuriplaneettamme ilmakehää ja lomasäitä. Onnistuneen avaruuslennon jälkeen perillä Marsin kieppeillä luotaimen piti asettua kaikessa rauhassa puolentoistasadan kilometrin korkeudelle Marsin pinnasta tiirailemaan keleşä. Kuinka ollakaan, NASA:n yksi alihankkija olikin käyttänyt systeemissään vanhoja mittayksiköitä, paunoja, tuumia ja jalkoja, kun taas NASA erehdyksissään käyttikin metrijärjestelmän yksiköitä. Lopputuloksena luotain asettuikin vain 57 kilometrin korkeuteen, jossa kitka ja muut ilmakehälliset hankaluudet aiheuttivat loppujen lopuksi luotaimen putoamisen ja tuhoutumisen. Eikä siitä ole vielä edes kymmentä vuotta. Niin pienestä se joskus on kiinni. Ehdotankin, että tästä lähtien kaikki muistavat katselmointitilaisuuksissa kysäistä, mitkä yksiköt ovat käytössä. Jos puhutaan vuosista, niin muistakaa, että Pluton vuosi kestää melkein kaksi ja puoli sataa maan vuotta. Joskus projektit näyttävät kyllä olevan suunniteltuja Plutovuosien mukaan, ainakin jälkepäin.

Yrittäkää nyt kuitenkin tästäkin artikkelista huolimatta jaksaa pitää kiinni tinkimättömästä laadusta ja työmoraalista ja muistakaa ennen kaikkea olla mukana vuosituhannen merkittävimmässä tilaisuudessa, Sytyke ry:n 30-vuotisjuhlaseminaarissa Finlandia-talolla, nähdään siellä!